

Анотація по дисципліні «Анатомія та еволюція нервової системи» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Біологія та здоров'я), освітньо-професійною програмою «Фізична терапія».

Розробник: проф. Марциновський В. П.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3,0	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогія Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітній ступінь: бакалавр	Нормативна	
Модулів: 2		Рік підготовки: 2	
Змістових модулів: 3		Семестр:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: підготовка презентацій за змістовими модулями		4-й	
		Лекції: (год.)	
		20	
		Практичні (год):	
		20	
Загальна кількість годин: 90		Лабораторні: (год.)	
		–	
Тижневих годин: аудиторних – 4,0 ; самостійної роботи студента – 2,5	Самостійна робота: (год.)		
	60		
	Індивідуальна робота: 10 год.		
	Вид контролю:		
	залік		

Мета – ознайомити здобувачів вищої освіти із закономірностями організації нервової системи людини, сформуванню уявлень про механізми діяльності нервової системи. При вивченні предмета слід пам'ятати, що функціонування нервової системи є основою формування психічних явищ, а процеси функціонування нервових структур значною мірою визначаються їх будовою і взаємозв'язками. Тому, вивчаючи анатомію і фізіологію нервової системи, здобувачі вищої освіти повинні звертати увагу на особливості будови

різних відділів нервової системи та сформувані цілісне уявлення про її організацію та роль у регуляції психічних процесів.

Завдання:

- 1) сформувані уявлення про організацію нервової системи людини;
- 2) сформувані уявлення про фізіологічні процеси, що забезпечують нормальне функціонування нервової системи;
- 3) сформувані уявлення про роль нервової системи у забезпеченні основних психічних функцій.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи здобувачі вищої освіти, майбутні фізичні терапевти, набувають таких **програмних компетентностей**:

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

Програмні результати:

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії. –

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

Студент повинен *знати*:

- основні етапи історії дослідження центральної нервової системи;
- будову та функції нервової системи та окремих її складових частин;
- методи вивчення діяльності центральної нервової системи (гістологічних, хірургічних, біохімічний, електрофізіологічний, умовно-рефлекторний);
- мати уявлення про особливості будови органів чуття.

Студент повинен *вміти*:

- володіти понятійним апаратом анатомії нервової системи;
- вміти через призму знань цього предмету пояснювати нейрорпсихологічні основи психічної діяльності людини.

Змістовий модуль 1. Центральна нервова система.

Тема 1. Етапи розвитку нервової системи. Загальна будова нервової системи, будова і фізіологія спинного мозку.

Тема 2. Анатомічна будова і фізіологія стовбура головного мозку.

Тема 3. Анатомічна будова і фізіологічна функція півкуль головного мозку.

Тема 4. Дослідження нервової тканини (будова нейрона, нейроглії)

Тема 5. Дослідження загальної будови (шлуночків, стовбура, оболонок) і кровопостачання головного мозку.

Тема 6. Порівняння процесів розвитку головного мозку і кори у різних тварин.

Тема 7. Дослідження макро- та мікроструктури кори великих півкуль головного мозку.

Змістовий модуль 2. Нерви.

Тема 8. Будова і фізіологічні функції спинномозкових нервів.

Тема 9. Будова і фізіологічні функції черепно-мозкових нервів.

Тема 10. Анатомічна будова і фізіологічні функції спинномозкових сплетень.

Тема 11. Дослідження структури та функцій черепно-мозкових нервів через їх класифікацію та вивчення.

Змістовий модуль 3. Периферична нервова система.

Тема 12. Анатомічна будова і фізіологічні функції вегетативної нервової системи. Структура організація автономних відцентрованих шляхів.

Тема 13. Будова і функції симпатичної та парасимпатичної нервової системи. Передача збудження в синапсах автономної нервової системи.

Тема 14. Вивчення реакції організму на стрес та активацію симпатичної системи.

Тема 15. Вивчення змін в інтервалах між серцевими скороченнями для оцінки тонуусу парасимпатичної системи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. – Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. – К.: ЦУЛ, 2018. – 184 с.
2. Марциновський В. П. Анатомія і фізіологія людини: навч. посіб. / В. П. Марциновський. – Рівне: Редакційно-видавничий центр Рівненського державного гуманітарного університету, 2016. – 220 с.
3. Боярчук О. Д. Анатомія та еволюція нервової системи: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. Д. Боярчук ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка» – Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. – 395 с.
4. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підруч. – 3-тє вид. – К.: Либідь, 2005. – 384 с.
5. Коляденко Г. І. Анатомія людини: підручник для студ. природ. спец. вищ. пед. навч. закл. 5-тє вид. – К.: Либідь, 2009. – 384 с.; іл.
6. Купчак С. В. Анатомія та еволюція центральної нервової системи : курс лекцій / Степан Васильович Купчак. – Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009. – 150 с. : іл.
7. Марциновський В. П. Анатомія людини (лабораторний практикум): навчальний посібник. – Рівне: РДГУ, 2008. – 208 с.
8. Майдіков Ю.Л., Корсун С.І. Нервова система і психічна діяльність людини: Навч. посіб. – К., Магістр-XXI сторіччя, 2007. – 280 с.
9. Завацький В. І., Форняк Н. М. Основи анатомії і фізіології людини. –

Рівне: Редакційно-видавничий центр «Тетіс», 2006. – 500 с.

10. Свиридов О.І. Анатомія людини. Підручник за ред. І.І.Бобрика. – К.: Вища школа, 2001. – 399 с.
11. Чернокульський С.Т. Анатомія центральної нервової системи. Навчально-методичний посібник. – К.: Книга плюс, 2003. – 160 с.